

Saistošie noteikumi Nr. 12

Sociālās palīdzības pabalsti un to piešķiršanas kārtība Viļānu novadā

Izdoti saskaņā ar likuma
Par pašvaldībām 15.panta pirmās daļas 7.punktu,
Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības
likuma 35.panta 3.,4. un 5.daļu

I. Noteikumos lietotie termini

1. Noteikumos lietotie termini:

1.1. **ārkārtas situācija** – stihiska nelaime vai iepriekš neparedzami, no personas darbības neatkarīgi apstākļi (piemēram, ugunsgrēks, plūdi, vētra, cilvēka nāve, nelaimes gadījums, zādzība utml.), kuru rezultātā persona (ģimene) nespēj apmierināt savas pamatvajadzības;

1.2. **ģimene** – laulātie, bērni un personas, kurām ir kopīgi izdevumi par uzturu un kuras mitinās vienā mājoklī;

1.3. **ienākumi** - darba alga, pensija, pabalsti, stipendijas, uzturlīdzekļi, studējošo kredīts, ienākumi no valsts atbalsta programmas (naudas izteiksmē), ienākumi no saimnieciskās darbības, autoratlīdzībām un honorāriem, nekustamās mantas nomas (īres) un atsavināšanas, kustamās mantas nomas un atsavināšanas, atsevišķi dzīvojoša laulātā sniegtais materiālais atbalsts ģimenei un citi ienākumi;

1.4. **izdevumus apliecinošs dokuments** – elektroniskā kases aparāta čeka, stingrās uzskaites kvīts, fakturrēķina, maksājuma uzdevuma vai cita maksājumu apliecinoša dokumenta oriģināls, kurā norādīts sociālās palīdzības pieprasītāja vārds, uzvārds, personas kods, maksājuma mērķis un samaksas summa;

1.5. **klients-**

1.5. **pabalsts garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai** – naudas un/vai mantiskais pabalsts, ko piešķir ģimenēm vai atsevišķi dzīvojošām personām, kuras objektīvu apstākļu dēļ negūst pietiekamus ienākumus un kuras atzītas par trūcīgām;

1.6. **pamatvajadzības** – ēdiens, apģērbs, mājoklis, veselības aprūpe, obligātā izglītība;

1.7. **trūcīga ģimene (persona)** – ģimene (persona), kurai piešķirts trūcīgas ģimenes (personas) statuss Ministru kabineta noteiktajā kārtībā;

1.8. **veselības aprūpe** – pasākumu komplekss veselības nodrošināšanai un uzturēšanai.

II. Vispārīgie noteikumi

2. Saistošo noteikumu mērķis ir noteikt pašvaldības sociālās palīdzības pabalstu sistēmu, kas nodrošinātu finansiālu atbalstu trūcīgām personām (ģimenēm), lai apmierinātu to pamatvajadzības un veicinātu viņu līdzdarību savas situācijas uzlabošanā.

3. Noteikumi nosaka sociālās palīdzības pabalstu (turpmāk – pabalsts) veidus, apmērus, piešķiršanas un izmaksas kārtību Viļānu novadā.

4. Pabalstu veidi:

- 4.1. pabalsts garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai;
- 4.2. vienreizējs pabalsts ārkārtas situācijā;
- 4.3. pabalsts bērna uzturēšanās izdevumu pirmsskolas izglītības iestādē samaksai;
- 4.4. pabalsts bērna ēdināšanai skolā;
- 4.5. pabalsts bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam, kurš ir ārpusģimenes aprūpē, kā arī pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās;
- 4.6. pabalsts audžuģimenei;
- 4.7. dzīvokļa pabalsts.

5. Tiesības saņemt pabalstu ir personai (ģimenei), kura pamata dzīvesvietu deklarējusi Viļānu novadā.

III. Pabalstu piešķiršanas kārtība

6. Pabalsta saņemšanai persona (ģimene), uzrādot personu apliecinošu dokumentu, iesniedz Viļānu novada Sociālajā dienestā (turpmāk – Sociālais dienests):

- 5.1. rakstisku iesniegumu, norādot problēmu un vēlamo situācijas risinājumu;
- 5.2. atbilstoši Ministru kabineta noteikumos noteiktajām prasībām aizpildītu iztikas līdzekļu deklarāciju. Iztikas līdzekļu deklarācija nav jāiesniedz, ja lūdz piešķirt 4.2.punktā minēto pabalstu;
- 5.3. ienākumus un materiālo stāvokli apliecinošus dokumentus;
- 5.4. citus attiecīgā pabalsta saņemšanai nepieciešamos dokumentus.

7. Sociālais dienests 10 darbdienu laikā pēc minēto dokumentu saņemšanas un reģistrēšanas veic šādas darbības:

7.1. novērtē personas(ģimenes) ienākumus un materiālo stāvokli;

7.2.apmeklē personu tās dzīvesvietā un sastāda dzīvesvietas apsekošanas aktu. Sociālā dienesta sociālā darba speciālisti personas (ģimenes) sniegtās ziņas pārbauda izlases kārtībā, izskatot iesniegtos dokumentus, novērtējot personas (ģimenes) dzīves apstākļus, pieprasot ziņas no valsts un pašvaldības institūcijām, kā arī citām juridiskajām un fiziskajām personām.

7.2.1. personas (ģimenes) dzīves apstākļu pārbaude ietver:

- pirmatnējo pārbaudi – ja persona (ģimene) Sociālajam dienestam sociālo palīdzību lūdz pirmo reizi;
- atkārtoto – pēc nepieciešamības.

7. 2.2. dzīves apstākļu pārbaudes akts noformējams vienā eksemplārā.

7.2.3. ja persona (ģimene) atsakās vai nenodrošina Sociālajam dienestam iespēju veikt tās dzīves apstākļu pārbaudi dzīvesvietā, Sociālais dienests ir tiesīgs atteikt pabalsta piešķiršanu.

7.3. pieņem lēmumu par pabalsta piešķiršanu vai atteikumu piešķirt pabalstu.

IV. Pabalsts garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai

8. Tiesības saņemt pabalstu garantētā minimālā ienākumu līmeņa, turpmāk tekstā GMI, nodrošināšanai ir ģimenēm vai atsevišķi dzīvojošām personām, kuras atbilst trūcīgas ģimenes (personas) statusam atbilstoši spēkā esošajām likumdošanas normām.

9. Pabalstu GMI nodrošināšanai izmaksā naudā. Pabalsta izmaksu naudā daļēji vai pilnībā var aizvietot ar mantisku pabalstu vai pakalpojumu samaksu.

10. Pabalsta izmaksu naudā var aizvietot ar:

- 10.1. pakalpojumu samaksu par komunālajiem pakalpojumiem un/vai citiem pakalpojumiem, ņemot vērā pabalsta saņēmēja pamatotu lūgumu;
- 10.2. mantisku pabalstu, izsniedzot pārtikas talonus, apmaksājot zāļu iegādi aptiekās ar kurām ir vienošanās;

10.3. pārtikas talonus var atprecot jebkurā Viļānu novada pārtikas veikalā, kas piekritis sadarboties ar novada Sociālo dienestu.

V. Vienreizējs pabalsts ārkārtas situācijā

11. Tiesības saņemt pabalstu ir personai (ģimenei), kura stihiskas nelaimes vai iepriekš neparedzamu apstākļu dēļ nespēj apmierināt savas pamatvajadzības.

12. Persona (ģimene) kopā ar iesniegumu iesniedz Sociālajā dienestā dokumentu, kas apliecina ārkārtas situācijas faktu ne vēlāk kā 14 dienu laikā no ārkārtas situācijas rašanās.

13. Pabalstu ārkārtas situācijā (stihiskas nelaimes vai iepriekš neparedzami apstākļi) piešķir personai (ģimenei), neizvērtējot personas (ģimenes) ienākumus, bet ņemot vērā iepriekš neparedzamo apstākļu radīto zaudējumu sekas.

14. Pabalstu ārkārtas situācijā personas nāves gadījumā piešķir līdz Ls 150 mirušā ģimenes loceklim (apgādniekam) vai personai, kura uzņēmusies apbedīšanu un tikai tajos gadījumos, ja:

14.1. nepienākas valsts noteiktais bērnu pabalsts;

14.2. valsts noteiktais bērnu pabalsts ir nepietiekams minimālo izdevumu segšanai;

15. Pabalsts tiek piešķirts izvērtējot arī mirušās personas apgādnieku ienākumus.

16. Pabalsta apmēram jākompensē neatliekamo apbedīšanas pakalpojumu izmaksas (zārka, krusta, pārklāja iegāde, transporta pakalpojumi, dobes rakšana un aizrakšana,).

17. Gadījumā, ja Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izmaksātā pabalsta summa nekompensē neatliekamās apbedīšanas izdevumus, pabalsta apmēru aprēķina kā starpību starp neatliekamajiem apbedīšanas izdevumiem un Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izmaksāto bērnu pabalsta summu.

18. Gadījumā, ja mirusi persona, kuras dzīvesvieta ir deklarēta pašvaldības administratīvajā teritorijā un kurai nav apgādnieku vai personas, kas uzņemtos apbedīšanu, pašvaldība vai tās deleģēta institūcija organizē apbedīšanu un sedz ar apbedīšanu saistītos izdevumus.

VI. Pabalsts bērna uzturēšanās izdevumu pirmsskolas izglītības iestādē samaksai

19. Tiesības saņemt pabalstu ir trūcīgajām ģimenēm, kuru ienākumi uz vienu ģimenes locekli mēnesī ir mazāki par valstī noteikto garantēto minimālo ienākuma līmeni vienam cilvēkam;

20. Pabalsta saņemšanai Sociālajā dienestā iesniedzams rakstisks iesniegums, iztikas līdzekļu deklarācija un ieņēmumus apliecinoši dokumenti.

21. Piešķiramā pabalsta apmērs - 6.00 Ls mēnesī .

VII. Pabalsts skolēna ēdināšanai skolā

22. Tiesības saņemt pabalstu ir trūcīgajām ģimenēm, kuru ienākumi uz vienu ģimenes locekli mēnesī ir mazāki par valstī noteikto garantēto minimālo ienākuma līmeni vienam cilvēkam.

23. Pabalsta saņemšanai Sociālajā dienestā iesniedzams rakstisks iesniegums, iztikas līdzekļu deklarācija un ieņēmumus apliecinoši dokumenti.

24. Piešķiramā pabalsta apmērs bērna ēdināšanai skolā ir Ls 6.00 mēnesī katram bērnam ģimenē, kurš mācās novada vispārīgizglītojošā skolā.

Daudzbērnu ģimeņu bērniem, kuru ģimenes saņem GMI pabalstu, piešķir brīvpusdienas.

VIII. Pabalsti bārenim vai bez vecāku gādības palikušajam bērnam

25. Pabalsti tiek piešķirti bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 857 „Noteikumi par sociālajām garantijām bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam, kurš ir ārpusģimenes aprūpē, kā arī pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanas”.

IX. Pabalsts audžuģimenei.

26. Pabalsts audžuģimenei tiek piešķirts saskaņā ar MK noteikumiem Nr.1036 „Audžuģimenes noteikumi”;

27. Pabalsts audžuģimenē ievietotā bērna uzturam ir 50.Ls mēnesī.

28. Pabalsts apģērba un mīkstā inventāra iegādei 10 Ls mēnesī.

X. Dzīvokļa pabalsts

29. Dzīvokļa pabalstu piešķir centrālapkures maksas, īres maksas un maksas par komunālo pakalpojumu(ūdensapgāde, kanalizācija), kā arī kurināmā iegādes izmaksu daļējai segšanai.

30. Tiesības saņemt pabalstu centrālapkures maksas segšanai ir:

30.1. ģimenēm (personām), kurām piešķirts trūcīgās ģimenes statuss, turpmāk tekstā TĢS, kuru ienākumi uz vienu ģimenes locekli ir mazāki par garantēto minimālo ienākumu līmeni valstī un kuras dzīvo viņu tiesiskajā valdījumā vai īpašumā esošajās dzīvojamās telpās ar central apkuri, par ko ir noslēgts līgums ar “Viļānu siltumu”, pabalsts 30.00 Ls apmērā pusgadā;

30.2.daudzbērnu ģimenēm, kurām piešķirts trūcīgās ģimenes statuss, turpmāk tekstā TĢS, kuru ienākumi uz vienu ģimenes locekli ir mazāki par garantēto minimālo ienākumu līmeni valstī un kuras dzīvo viņu tiesiskajā valdījumā vai īpašumā esošajās dzīvojamās telpās ar centrālo apkuri, par ko ir noslēgts līgums ar „Viļānu siltumu”, pabalsts 40.00 Ls apmērā pusgadā;

30.3. ģimenēm (personām), kurām piešķirts trūcīgās ģimenes (personas) statuss, turpmāk tekstā TĢS un kuras dzīvo viņu tiesiskajā valdījumā vai īpašumā esošajās dzīvojamās telpās ar centrālo apkuri, par ko ir noslēgts līgums ar „Viļānu siltumu”, pabalsts ir 20.00 Ls apmērā pusgadā;

30.4. invalīdiem, pensionāriem, kuri dzīvo vieni un kuru ikmēneša ienākumi nepārsniedz 100.00 Ls, un kuri dzīvo viņu tiesiskajā valdījumā vai īpašumā esošajās dzīvojamās telpās ar centrālo apkuri, par ko ir noslēgts līgums ar „Viļānu siltumu”, pabalsts ir 20.00 Ls apmērā pusgadā;

30.5. vientuļajiem invalīdiem, pensionāriem, kuri dzīvo vieni un kuru ikmēneša ienākumi nepārsniedz 200.00 Ls un kuri dzīvo viņu tiesiskajā valdījumā vai īpašumā esošajās dzīvojamās telpās ar centrālo apkuri, par ko ir noslēgts līgums ar „Viļānu siltumu”, pabalsts ir 20.00 Ls apmērā pusgadā.

30.6. pirmās grupas invalīdiem, bērniem invalīdiem un Černobiļas AAS likvidēšanas dalībniekiem, kuri dzīvo viņu, viņu ģimenes locekļu tiesiskajā valdījumā vai īpašumā esošajās dzīvojamās telpās ar centrālo apkuri, par ko ir noslēgts līgums ar „Viļānu siltumu”, pabalsts ir 20.00 Ls apmērā pusgadā.

31. Tiesības saņemt pabalstu komunālo pakalpojumu maksas segšanai ir:

31.1. ģimenēm (personām), kurām piešķirts trūcīgās ģimenes (personas) statuss, kuru ienākumi uz vienu ģimenes locekli ir mazāki par garantēto minimālo ienākumu līmeni valstī un kuras dzīvo viņu tiesiskajā valdījumā vai īpašumā esošajās dzīvojamās telpās, kurās ir centralizētais ūdensvada un kanalizācijas pieslēgums, par ko ir noslēgts līgums ar „Viļānu namsaimnieku”, pabalsts ir 30.00 Ls apmērā pusgadā;

31.2. daudzbērnu ģimenēm, kurām piešķirts trūcīgās ģimenes statuss, kuru ienākumi uz vienu ģimenes locekli ir mazāki par garantēto minimālo ienākumu līmeni valstī un kuras dzīvo viņu tiesiskajā valdījumā vai īpašumā esošajās dzīvojamās telpās, kurās ir centralizētais ūdensvada un kanalizācijas pieslēgums, par ko ir noslēgts līgums ar „Viļānu namsaimnieku”, 40.00 Ls apmērā pusgadā;

31.3. ģimenēm (personām), kurām piešķirts trūcīgās ģimenes (personas) statuss, kuru ienākumi uz vienu ģimenes locekli ir mazāki par garantēto minimālo ienākumu līmeni valstī un kuras dzīvo pašvaldībai tiesiskajā valdījumā vai īpašumā esošajās dzīvojamās telpās, par ko ir noslēgts īres līgums ar „Viļānu namsaimnieku”, bet kurās nav ne centrālās apkures, ne centralizētā ūdensvada, ne kanalizācijas pieslēguma, pabalsts ir 20.00 Ls apmērā pusgadā;

31.4. daudzbērnu ģimenēm, kurām piešķirts trūcīgās ģimenes statuss, kuru ienākumi uz vienu ģimenes locekli ir mazāki par garantēto minimālo ienākumu līmeni valstī un kuras dzīvo pašvaldībai tiesiskajā valdījumā vai īpašumā esošajās dzīvojamās telpās, par ko ir noslēgts īres līgums ar „Viļānu namsaimnieku”, bet kurās nav ne centrālās apkures, ne centralizētā ūdensvada, ne kanalizācijas pieslēguma, pabalsts ir 25.00 Ls apmērā pusgadā;

31.5. ģimenēm (personām), kurām piešķirts trūcīgās ģimenes (personas) statuss, kuras dzīvo viņu tiesiskajā valdījumā vai īpašumā esošajās dzīvojamās telpās, kurās ir centralizētais ūdensvada un kanalizācijas pieslēgums, par ko ir noslēgts līgums ar „Viļānu namsaimnieku”, pabalsts ir 30.00 Ls apmērā pusgadā;

31.6. invalīdiem, pensionāriem, kuri dzīvo vieni un kuru ikmēneša ienākumi nepārsniedz 100.00 Ls un kuri dzīvo viņu tiesiskajā valdījumā vai īpašumā esošajās dzīvojamās telpās, kurās ir centralizētais ūdensvada un kanalizācijas pieslēgums, par ko ir noslēgts līgums ar „Viļānu namsaimnieku”, pabalsts ir 30.00 Ls apmērā pusgadā;

31.7. vientuļajiem invalīdiem, pensionāriem, kuri dzīvo vieni un kuru ikmēneša ienākumi nepārsniedz 200.00 Ls un kuri dzīvo viņu tiesiskajā valdījumā vai īpašumā esošajās dzīvojamās telpās, kurās ir centralizētais ūdensvada un kanalizācijas pieslēgums, par ko ir noslēgts līgums ar „Viļānu namsaimnieku”, pabalsts ir 30.00 Ls apmērā pusgadā.

31.8. pirmās grupas invalīdiem, bērniem invalīdiem un Černobiļas AAS likvidēšanas dalībniekiem, kuri dzīvo viņu, viņu ģimenes locekļu tiesiskajā valdījumā vai īpašumā esošajās dzīvojamās telpās bez centrālā apkures, par ko ir noslēgts līgums ar „Viļānu namsaimnieku”, pabalsts ir 30.00 Ls apmērā pusgadā, ja ir tikai maksa par ūri -pabalsts ir 20.00 Ls apmērā pusgadā.

32. Tiesības saņemt pabalstu kurināmā iegādei ir:

32.1. ģimenēm (personām), kurām piešķirts trūcīgās ģimenes (personas) statuss, kuru ienākumi uz vienu ģimenes locekli ir mazāki par garantēto minimālo ienākumu līmeni valstī un kuras dzīvo viņu tiesiskajā valdījumā vai īpašumā esošajās dzīvojamās telpās ar krāsns apkuri, pabalsts ir 35.00 Ls apmērā gadā;

32.2. ģimenēm (personām), kurām piešķirts trūcīgās ģimenes (personas) statuss, kuras dzīvo viņu tiesiskajā valdījumā vai īpašumā esošajās dzīvojamās telpās ar krāsns apkuri, pabalsts ir 20.00 Ls apmērā gadā;

32.3. invalīdiem, pensionāriem, kuri dzīvo vieni un kuru ikmēneša ienākumi nepārsniedz 100.00 Ls un kuri dzīvo viņu tiesiskajā valdījumā vai īpašumā esošajās dzīvojamās telpās ar krāsns apkuri, pabalsts ir 20.00 Ls apmērā gadā;

32.4. vientuļajiem invalīdiem, pensionāriem, kuri dzīvo vieni un kuru ikmēneša ienākumi nepārsniedz 200.00 Ls, kuri dzīvo viņu tiesiskajā valdījumā vai īpašumā esošajās dzīvojamās telpās ar krāsns apkuri, pabalsts ir 20.00 Ls apmērā gadā;

32.5. pabalsts kurināmā (malkas) iegādes izmaksu segšanai var tikt atteikts, ja Sociālais dienests konstatē, ka

- ģimenei (personai), kurai piešķirts trūcīgās ģimenes (personas) statuss, kuru ienākumi uz vienu ģimenes locekli ir mazāki par garantēto minimālo ienākumu līmeni valstī;

- ģimenei (personai), kurai piešķirts trūcīgās ģimenes (personas) statuss īpašumā vai tiesiskajā valdījumā ir mežs, kura platība ir ne mazāka kā 1 (viens) ha un ir pietiekoši objektīvs pamats uzskatīt, ka augstāk minētās personas ir spējīga saviem spēkiem veikt kurināmā (malkas) sagādi.

32.6. pirmās grupas invalīdiem, bērniem invalīdiem un Černobiļas AAS likvidēšanas dalībniekiem, kuri dzīvo privātmājās, pabalsts ir 35.00 Ls apmērā gadā;

XI. Lēmumu apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas kārtība

33. Sociālā dienesta pieņemtus lēmumus var apstrīdēt novada domē.

34. Viļānu novada domes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas .

Viļānu novada pašvaldības priekšsēdētājs

A.Pudulis